

Forfatter: Paludan-Müller, Fr.

Titel: Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind

Citation: Paludan-Müller, Fr.: "Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind", i Paludan-Müller, Fr.: *Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind*, udg. af CARL S. PETERSEN , 1909, s. 556. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-paludanm01-shoot-idm140207695761712.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind

PALUDAN-MÜLLERS FORTALER OG EFTERSKRIFTER TIL DE AF HAM BESØRGEDE SAMLINGER, HVORFRA ARBEJDER ER OPTAGNE I NÆRVÆRENDE BIND.

Ungdomsarbejder. Revideret Udgave. 1847.

Det er en fjerde Udgave af Digtene *Dandserinden* og *Amor og Psyche*, som her meddeles, i Forbindelse med et nyt Optryk af Skuespillet *Kjærlighed ved Hoffet*, der i længere Tid har været udsolgt. Den Udbredelse, disse Arbejder have fundet, har gjort det til Pligt for Forfatteren, ved en ny Udgave at underkaste dem en omhyggelig Revision; denne indskrænker sig dog, med Hensyn til Skuespillet og det lyrisk-episke Digt, til ydre Formforbedringer, til Ombytning af mindre heldige og betegnende Udtryk med andre mere adæqvate, samt til enkelte Forkortninger og Udeladelser. Betræffende *Amor og Psyche*, er Revisionen udstrakt noget videre; thi uagtet Intet i Digtets Gang er forandret, ere dog flere Steder i Samme aldeles omarbejdede, og Forfatteren tør haabe, at Digtet i sin nuværende Skikkelse vil befindes at være en værdigere Fremstilling af den skønne Mythe.

Samme Bog. 2den reviderede Udgave. 1854.

Ogsaa ved denne nye Udgave af de tre paa Titelbladet nævnte Digtninger [*Kjærlighed ved Hoffet*, *Dandserinden*, *Amor og Psyche*] - hvoraf den Første her optrykkes for tredie, og de to Sidste for femte Gang - har Forfatteren foretaget de Smaaforbedringer, der saa at sige frembøde sig ved Gjennemsynet og Correcturen. Imidlertid er dog Intet af den forrige Udgaves Indhold udeladt, Intet udslettet af Ungdommelighedens Præg, og alle Umodenheder og Indfald, der kunne tænkes at have heftet sig i Læserens Hukommelse, har Forfatteren - hvor lidet han endogsaa nu selv billiger dem - vel vogtet sig for at tilintetgjøre, for ikke paa nogen Maade at forandre Digtens Character. Det er kun det i Tanken tomme, eller i Formen forkeerte, han har troet at skylde sig selv og Publicum, at udfylde og rette. Læseren vil Intet savne, uden endeel Anstødsstene, hvoraf der maaskee endda ere blevne nok tilbage. - Endnu er kun at tilføie, at Bogens forrige Titel: "Ungdomsarbejder" er ombyttet med den mere naturlige: "Ungdomsskrifter".

I Mai 1854 Forf.

Ungdomsskrifter. 2den Samling. Revideret Udgave. 1859.

Ved Udgivelsen af foranstaaende "Ungdomsskrifter, anden Samling", har Forfatteren i det Hele fulgt samme Princip, som ved Udgivelsen af disse Skrifers første Deel, nemlig, ikke at røre ved selve den digteriske 557 Composition, hvorved forstaaes, Ideens Fremstilling og Udvikling gennem Digtets Plan og Gang; men vel at forkorte og forbedre Texten, hvor enten Tanketomhed, Formforkeerthed, eller Mathed i Udtrykket gjorde en Forandring nødvendig eller ønskelig. Dette kunde som oftest skee uden stor Anstrengelse, ved et Pennestrøg, hvor Sagen var klar og Rettelsen, saa at sige, frembød sig af sig selv; men i nogle af de her meddeelte Stykker - f. Ex. i Fortællingen "Zuleimas Flugt" og i Comedien "Eventyr i Skoven" - ere større Partier og hele Scener omarbejdede: en Fremgangsmaade, Ingen vil misbillige ved Arbejder, der i den tidligere Skikkelse hverken vandt eller fortjente Bifald. Forfatteren, som i over tyve Aar ikke havde kastet Øie paa disse Arbejder, havde kun Valget imellem at optage dem væsenlig uforandrede - thi reent at tilintetgjøre dem og for bestandig udelukke dem af Literaturen, stod ikke i hans Magt - eller at sætte sig tilbage i den Phantasistemning, hvorunder Digtene bleve til, og deels forbedre Texten, deels tildigte Nyt, i Overensstemmelse med det øvrige Indhold. Af Hensyn til sin Forfatterære, og af Agtelse for sine Læsere,

valgte han det Sidste, hvorved han desuden fik Leilighed til at udvikle enkelte poetiske Spirer, der allerede laae i den oprindelige Plan, men ikke vare benyttede i det tidligere Udkast. Saaledes er nærværende Text bleven til, og det gjelder nu kun om, at de gjorte Forandringer ogsaa ere virkelige Forbedringer, i den givne Compositions Aand og Tone.

Samme Bog. 2den reviderede Udgave. 1870.

Ogsaa ved denne nye Revision af *Ungdomsskrifter, Anden Samling*, har Forfatteren - uden i dem at forandre nogetsomhelst Væsentligt - foretaget de Smaaforbedringer, der under Gjennemsynet saa at sige frembøde sig af sig selv. Et enkelt Stykke - det allegoriske Digt Sorgen - som Forf. maatte ansee som forfeilet, har han udeladt. Betræffende Comedien *Eventyr i Skoven*, er Titlen *Luft og Jord*, der fandtes i det oprindelige Manuscript, her gjenoptagen i Forbindelse med den gamle Titel, da den synes at give et ret træffende Udtryk for Digtets Indhold.

Mythologiske Digte. 2den reviderede Udgave. 1857.

Med Hensyn til denne nye Udgave af de foranstaaende tre mythologiske Digte bemærkes, at Intetsomhelst i selve Compositionen er forandret, og at Revisionens Indflydelse paa Texten har været saa lempelig, at neppe nogen Læser, der ikke sammenholder begge Udgaver, vil bemærke de enkelte Smaaforandringer og Forkortninger, der, af æsthetiske Grunde, have fundet Sted. Digtene selv meddeles i den Følgeorden, hvori de ere skrevne; thi ihvorvel *Dryaden*, eller - som i første Udgave Titelen *lød - Dryadens Bryllup*, udkom lidt senere end Tithon, er dette lille Arbeide dog af ældre Datum og var oprindelig bestemt til Forspil for en større dramatisk-mythologisk Composition.

[Om "Abels Død" findes en Bemærkning i Efterskriften til "Sex Digte, 3die Udgave, 1872", som vil blive meddelt i 3dje Bind af nærværende Udgave].